

Номер: 005-5093-1
Београд, 20.06.2011.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Кж1 Пo2 7/11
Дана 09. и 10.11.2011. године
Београд
Немањина бр. 9

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
30.12.2011
ПРИМЉЕНО

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судија: Радмиле Драгичевић-Дичић - председника већа, Синише Важића, Соње Манојловић, Омера Хацимеровића и др Миодрага Мајића - чланова већа, уз учешће судијског сарадника Мирјане Новић - записничара, у кривичном поступку против оптуженог Будисављевић Чеде и др, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ у вези са чланом 22 КЗ СРЈ, одлучујући о жалбама јавног тужиоца Тужилаштва за ратне злочине, брачиоца оптуженог Будисављевић Чеде, адвоката Лукић Милана, брачиоца оптуженог Малиновић Мирка, адвоката Дозет Ђорђа, брачилца оптуженог Богуновић Милана, адвоката Давидов Страхиње и Ђорђевић Горана и брачиоца оптуженог Грујичић Богдана, адвоката Елек Милана, изјављеним против решења Вишег суда у Београду - Одељење за ратне злочине К. Пo2 46/2010 од 14.03.2011. године, у јавној седници већа одржаној дана **09. и 10. новембра 2011. године**, у присуству заменика јавног тужиоца за ратне злочине Душана Кнежевића, оптужених Будисављевић Чеде и Малиновић Мирка, брачилца адвоката Лукић Милана, Дозет Ђорђа, Медић Војислава, Елек Милана, Давидов Страхиње и Ђорђевић Горана, донео је

РЕШЕЊЕ

Уважавају се жалбе јавног тужиоца Тужилаштва за ратне злочине, брачиоца оптуженог Будисављевић Чеде, адвоката Лукић Милана, брачиоца оптуженог Малиновић Мирка, адвоката Дозет Ђорђа, брачилца оптуженог Богуновић Милана, адвоката Давидов Страхиње и Ђорђевић Горана и брачиоца оптуженог Грујичић Богдана, адвоката Елек Милана, па се **УКИДА** пресуда Вишег суда у Београду - Одељење за ратне злочине К. Пo2 46/2010 од 14.03.2011. године и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Према оптуженима Будисављевић Чеди, Малиновић Мирку, Богуновић Милану и Грујичић Богдану, **ПРОДУЖАВА СЕ ПРИТВОР**, на основу одредбе члана 142 став 1 тачка 5 ЗКП и има трајати до даље одлуке суда

О б р а з л о ж е ъ е

Пресудом Вишег суда у Београду - Одјељење за ратне злочине К. Поз 46/2010 од 14.03.2011. године оптужени Будисављевић Чедо, Малиновић Мирко, Богуновић Милан и Грујичић Богдан оглашени су кривим због извршења кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ у саизвршилаштву у вези са чланом 22 КЗ СРЈ, па суд оптуженог Будисављевић Чеду осуђује на казну затвора у трајању од 12 година у коју казну му се урачунава време проведено у притвору по решењу истражног судије Окружног суда у Книну Кир 2-91 од 26.11.1991. године, који му се рачуна од 15.11.1991. године када је лишен слободе до 25.12.1991. године, као и време проведено у притвору по решењу истражног судије Окружног суда у Сомбору Кри.бр.185/09 од 29.12.2009. године, који му се рачуна од 28.12.2009. године када је лишен слободе и одређено је да може трајати до упућивања оптуженог, односно осуђеног у установу за издржавање казне али најдуже док не истекне време трајања казне изречене у првостепеној пресуди, оптуженог Малиновић Мирка осудио на казну затвора у трајању од 12 година, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору по решењу истражног судије Окружног суда у Сомбору Кри.бр.185/09 од 29.12.2009. године, који му се рачуна од 28.12.2009. године када је лишен слободе и одређено да може трајати до упућивања оптуженог, односно осуђеног у установу за издржавање казне, али најдуже док не истекне време трајања изречене казне у првостепеној пресуди, оптуженог Богуновић Милана осудио на казну затвора у трајању од 12 година, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору по решењу истражног судије Окружног суда у Книну Кир 2-91 од 26.11.1991. године, који му се рачуна од 15.11.1991. године када је лишен слободе, до 15.05.1992. године, као и време проведено у притвору по решењу истражног судије Окружног суда у Сомбору Кри.бр.185/09 од 29.12.2009. године, а који му се рачуна од 28.12.2009. године када је лишен слободе и одређено да може трајати до упућивања оптуженог, односно осуђеног у установу за издржавање казне, али најдуже док не истекне време трајања казне изречене у првостепеној пресуди, а оптуженог Грујичић Богдана осудио на казну затвора у трајању од 12 година, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору по решењу истражног судије Окружног суда у Книну Кир 2-91 од 26.11.1991. године, који му се рачуна од 15.11.1991. године када је лишен слободе и до 15.05.1992. године, као и време проведено у притвору по решењу истражног судије Окружног суда у Сомбору Кри.бр.185/09 од 29.12.2009. године, који му се рачуна од 28.12.2009. године када је лишен слободе и може трајати до упућивања оптуженог, односно осуђеног у установу за издржавање казне, али најдуже док не истекне време трајања казне изречене у првостепеној пресуди. На основу одредбе члана 196 став 4 ЗКП одлучено је да трошкови кривичног поступка падију на терет буџетских средстава суда, а на основу одредбе члана 206 став 2 ЗКП одређено је да се оштећени ради остваривања имовинско-правног захтева упућују на парницу.

Против наведене пресуде жалбе су изјавили:

- јавни тужилац Тужилаштва за ратне злочине, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казни, са предлогом да другостепени суд уважи жалбу тужиоца и првостепену пресуду укине, а предмет врати на поновно суђење, те уколико тако не поступи првостепену пресуду преиначи у погледу одлуке о казни, тако што ће оптуженима изрећи казни затвора у дужем временском трајању од изречених;

- банилац оптуженог Будисављевић Чеде, адвокат Лукић Милан, због битне повреде одредаба кривичног поступка, непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казни, са предлогом да другостепени суд жалбу усвоји и оптуженом Будисављевићу изрекне казну у краћем временском трајању;

- банилац оптуженог Малиновић Мирка, адвокат Дозет Ђорђе, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања и повреде кривичног закона, са предлогом да другостепени суд пресуду укине а предмет врати на поновно суђење;

- баниоци оптуженог Богуновић Милана, адвокати Давидов Страхиња и Ђорђевић Горан, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368 ЗКП, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, са предлогом да другостепени суд уважи поднету жалбу, укине побијану пресуду а предмет врати првостепеном суду на поновни поступак или да исту преиначи а оптуженог ослободи одговорности;

- банилац оптуженог Грујичић Богдана, адвокат Елек Милан, због битне повреде одредаба кривичног поступка, непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о казни, са предлогом да другостепени суд укине у целости првостепену пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да је преиначи тако што ће оптуженог Грујичић Богдана ослободити од оптужбе, јер нема доказа да је учинио кривично дело које му је стављено на терет.

Јавни тужилац Тужилаштва за ратне злочине је у поднеску КтрЗ. бр.6/10 од 08.07.2011. године предложио да другостепени суд жалбе баниоца оптужених Малиновић Мирка, Грујичић Богдана, Богуновић Милана и Будисављевић Чеде одбије као неосноване, а да жалбу Тужиоца за ратне злочине уважи.

Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, одржао је јавну седницу већа у складу са одредбом члана 375 став 1 ЗКП, у присуству заменика јавног тужиоца за ратне злочине Душана Кнежевића, оптуженог Будисављевић Чеде и Малиновић Мирка, банилаца адвоката Лукић Милана, адвоката Дозет Ђорђа, адвоката Елек Милана, адвоката Давидов Страхиње и адвоката Ђорђевић Горана, на којој је размотрлио списе предмета, заједно са пресудом коју је испитао у границама прописаних одредбом члана 380 ЗКП, па је након

разматрања навода и предлога из изјављених жалби, мишљења јавног тужиоца за ратне злочине и објашњења навода жалби датог од стране банилаца оптужених на јавној седници већа, нашао:

Жалбе јавног тужиоца и банилаца оптужених су основане.

Основано се жалбама јавног тужиоца и банилаца оптуженог Богуновића, адвоката Давидов Страхиње и Ђорђевић Горана указује на то да је првостепени суд учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 368 став 1 тачка 8 ЗКП, која води обавезнот укидању првостепене пресуде.

Наиме, оптужницом надлежног јавног тужиоца оптуженом Будисављевић Чеди је стављено на терет да је „...поступајући по примљеном наређењу оптуженог Орловић Душана, против кога је поступак раздвојен, постигао договор са припадницима ТО Теслинград...“, док је првостепеном пресудом оглашен кривим што је „...као заменик командира станице милиције СМ Теслинград и командир специјалне јединице МУП САО Крајине, постигао договор са припадницима ТО Теслинград...“. По оцени Апелационог суда у Београду, првостепени суд је учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 368 став 1 тачка 8 ЗКП тиме што је из изреке пресуде изоставио постојање наредбе која је била означена у оптужном акту јавног тужиоца, а што указује да волја код оптуженог Будисављевића, која је након тога утицала на његово понашање и предузимање радњи које му се стављају на терет, није иницијална, већ да је до формирања волје дошло под утицајем старешине, што волју оптуженог Будисављевића, по оцени овог суда, чини битно мање израженом од оне волје коју је првостепени суд код њега утврдио. Апелациони суд у Београду сматра да је до прекорачења оптужбе дошло управо из разлога што је првостепени суд подручје волје оптуженог Будисављевића на овај начин проширио и на сегмент који је од стране јавног тужиоца био резервисан за деловање његовог старешине. Уместо тврђње тужиоца да оптужени није имао формирану волју за вршење овог дела, већ да је волја формирана управо услед наредбе старешине, првостепени суд је налази да је иницијална волја формирана код оптуженог Будисављевића без утицаја других. По мишљењу овог суда, првостепени суд у сваком тренутку мора водити рачуна и сам догађај мора посматрати у склопу како објективних тако и субјективних елемената, водећи рачуна о томе и ценећи да ли је измена неког од ових елемената довела до повреде идентитета оптужбе.

Са тим у вези, по оцени другостепеног суда дошло је и до повреде права на одбрану оптуженог, с обзиром на то да је приликом изношења одбране оптужени Будисављевић своју одбрану засновао на чињеничном опису из оптужног акта, изјашњавајући се искључиво у односу на своје поступке проузроковане наредбом старешине и признањем овако извршеног кривичног дела. Међутим, како је првостепени суд у том делу изменио чињенични опис кривичног дела и изоставио део везан за наредбу, а са чим је оптужени упознат

тек у моменту објављивања првостепене пресуде, он није имао могућност да се изјасни на тако изменењени чињенични опис за који је оглашен кривим, односно да у погледу овог, битно другачијег, чињеничног стања, које и није било предмет расправљања у току овог кривичног поступка иницираног од стране надлежног тужиоца, нити да у вези таквог чињеничног стања изнесе своју одбрану.

Такође, у вези са тим учињена је и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 368 став 1 тачка 11 ЗКП, на коју се основано жалбама бранилаца свих оптужених указује. Наиме, по оцени овог суда у погледу одлучне чињенице да ли је постојала наредба, у образложењу пресуде постоје контрадикторности. Првостепени суд на страни 39 у последњем пасусу наводи да "околност о томе ко је донео одлуку, односно издао наредбу да се Ракићи ухапсе, затим ко их је ухапсио, када су ухапшени, те ко их је саслушавао у притвору, о чему се оптужени Будисављевић Чеда у току овог поступка изјашњавао, нису биле предмет расправе у овом кривичном поступку, обзиром да се исте као радње извршења кривичног дела оптуженима ни не стављају на терет, а оне истовремено не представљају ни одлучне чињенице које би биле од утицаја за утврђивање кривичног дела и кривичне одговорности оптужених", док на страни 67 образложења пресуде у пасусу другом, првостепени суд наводи да "нису доказани наводи оптужнице да је Душан Орловић, тадашњи начелник државне безбедности САО Крајине, наредио оптуженом Чеди Будисављевићу да лиши живота породицу █████". Када се имају у виду наведена образложења у пресуди остало је нејасно да ли у конкретном случају по оцени првостепеног суда, нема доказа да је постојала наредба или није изводио доказе у том смешу, нити је утврђивао чињенице везане за постојање наредбе од стране Орловић Душана.

По налажењу другостепеног суда, првостепена пресуда је захваћена битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 368 став 1 тачка 11 ЗКП, јер у образложењу пресуде нису дати разлози о одлучним чињеницама везаним за договор оптуженог Будисављевића са припадницима ТО Теслин град оптуженима Малиновић Мирком, Богуновић Миланом и Грујићић Богданом, да заједнички лише живота породици █████, а што је од значаја за оцену одбране оптужених. Наиме, оптужени Будисављевић у својој одбрани, коју суд цитира на страни 8 у последњем пасусу, наводи да је оптужене Богуновића и Малиновића, са којима се свакодневно дружио, срео једне вечери и саопштио им какво је наређење добио од Орловића, те их питao да ли хоће да иду са њим, а они су му рекли да нема никаквих проблема, о чему је обавестио и оптуженог Грујићића и Новаковића, те да је све било на основу другарства и пријатељства, да никоме ништа није наређивао, нити је иког условљавао. Када се има у виду наведена одбрана Будисављевића, а у вези са датим одбранама оптужених Богуновића и Грујићића, који споре такву одбрану Будисављевића, те да оптужени Грујићић истиче да му је у ходнику оптужени Будисављевић наредио да један изводи а други да их спроводи уз степениште, а да остали их вежу и стављају у комби, те да "када је постао свестан намере својих сабораца, није више био у ситуацији да предузме било шта како би од те сулуде намере их одвратио, а бојао се да било

шта предузме јер је сматрао да би у таквој ситуацији његов живот био угрожен, додавши да је поступао по наређењу Будисављевић Чеде”, које одбране суд наводи на странама 19 и 20 ожалбене пресуде, по оцени овог суда, првостепени суд је морао на јасан и аргументован начин да образложи зашто сматра да је у конкретном случају постојао договор између оптужених. Такође, по оцени овог суда није довољно оно што првостепени суд наводи на страни 40 да је чињеницу да је оптужени Будисављевић постигао договор са лицима и то оптуженим Богуновићем, Грујичићем, Малиновићем и Новаковићем, против кога је поступак раздвојен, да лише живота породицу █████, утврдио из одбране оптуженог Будисављевића, а да су и сведоци Момчиловић Ђорђе и Вуњак Драган у исказима тврдили да су се оптужени дружили, да су се виђали сваког дана и да су у то време били заједно. Чињеница да су се оптужени дружили и да су се виђали сваког дана не говори сама за себе да је у конкретном случају био постигнут договор да се породица █████ лише живота. У прилог чињеници да у конкретном случају везано за постигнути договор не постоје јасни и аргументовани разлози дати од првостепеног суда иде и то што првостепени суд искључиво анализира исказ оптуженог Будисављевића везан за договор, а без да образложи зашто и у ком делу не прихвата одбране Богуновића и Грујичића у односу на оповргавање такве одбране оптуженог Будисављевића.

Битна повреда одредаба кривичног поступка из члан 368 став 1 тачка 11 ЗКП, се огледа и у томе што првостепени суд не даје јасне разлоге везане за отежавајуће околности које је ценио у смислу одредбе члана 54 Кривичног законика, а приликом одмеравања казне оптуженима. Наиме, из образложења пресуде може се закључити да првостепени суд као отежавајуће околности на страни оптужених цени тежину извршеног кривичног дела, да је лишена живота петочлана породица █████ те чињеницу да су лишени живота цивили који нису учествовали у непријатељствима само због сумње да сарађују са хрватским снагама и поседују радио-станицу. Међутим, ове чињенице, посебно да се ради о цивилним лицима, представљају обележје кривичног дела за које су оптужени оглашени кривим, из ког разлога те исте околности не могу бити цењене и као отежавајуће околности приликом одлуке суда о кривичним санкцијама

Када је пак у питању примена закона, по оцени Апелационог суда у Београду, у изреци ожалбене пресуде сувишно је навођење члана 4 став 1 Четврте женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године, који члан прописује да је предвиђено да ова конвенција штити лица која се у било ком тренутку и на било који начин нађу у случају сукоба или окупације у власти једне стране у сукобу или окупационе сile чији нису држављани. Ово с тога што је првостепени суд на несумњив начин утврдио да се у конкретном случају ради о унутрашњем оружаном сукобу у Републици Хрватској, те правилно применио одредбу члана 3 наведене Конвенције.

Имајући у виду наведено, првостепена пресуда је морала бити укинута услед учињених битних повреда одредаба кривичног поступка, па ће првостепени суд у поновном поступку отклонити наведене повреде на које му је

указано у овом решењу, те по потреби извести и друге доказе, након чега ће свестраном анализом изведених и дозвољених доказа, цењених како појединачно, тако и у њиховој међусобној повезаности, донети правилну и на закону засновану одлуку, а за коју ће дати доволно јасне и аргументоване, као и непротивречне разлоге. Истовремено, приликом доношења одлуке првостепени суд ће имати у виду и остале жалбене наводе бранилаца оптужених, које овај суд није посебно разматрао с обзиром на уочене повреде које су довеле до укидања пресуде.

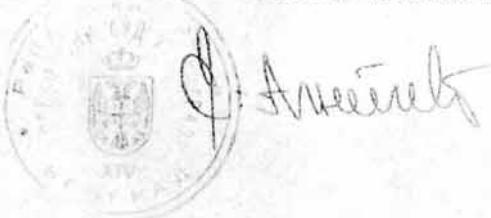
Апелациони суд у Београду је такође нашао да и даље стоје разлози за продужење притвора на основу одредбе члана 142 став 1 тачка 5 ЗКП, због којих је притвор према оптуженима и продужаван. Наиме, чиниоци да је оптуженима стављено на терет постојање основане сумње да су извршили кривично дело за које је прописана казна затвора преко 10 године, те да у конкретном случају постоје и посебно тешке околности кривичног дела које се оглаждају у постојању основане сумње да су оптужени лишили живота петочлану породицу, оца, мајку и троје деце, који нису били у могућности да пружају отпор, с обзиром да су оптужени Будисављевић, Малиновић, Богуновић и Грујићић покојне ~~Марине, Раде, Драгана, Радмила и Радославу~~ предходно ухапсили, те везали лепљивом траком, а затим одвезли до јаме Голубњача, где су хицима из ватреног оружја оштећене лишили живота, а да истовремено постоји и основана сумња да су оптужени Будисављевић, Малиновић и Богуновић у појединим ситима оштећену ~~Радославу~~ у својој викендици лишили живота, а потом њен леш спалили, указују на то да су испуњени законски разлози за продужење притвора на основу одредбе члана 142 став 1 тачка 5 ЗКП, па је другостепени суд донео одлуку као у ставу другом изреке овог решења, а на основу одредбе члана 389 став 4 ЗКП.

Са изнетих разлога, а на основу одредбе члана 389 став 1 ЗКП, Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, донео је одлуку као у изреци решења.

ЗАПИСНИЧАР
Мирјана Новић, с.р.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА
Радмила Драгичевић-Дичић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарница
Светлана Антић

дн: експедитор
Терчић

Чурић
Инде